

NOORD-BRABANDER.

—Dicere verum
Quid vetat? HORATIUS.

NOUMBER 126

WESSEL

ZATURDAG 19 OCTOBER 1833.

Kerkelyke Staat.

R O M E.

De Gazette wordt gemeld, dat de kardinaal *Caccia Piatti* hi daar den 15 september, na de heilige sacramenten ontvangen te hebben, overleden is. *Caccia Piatti* was den 8 maart 1753 uit een vromen huize geboren en vervulde vele bedieningen, onder anderen die van apostolischen delegaat der provincie Urbino en van auditor generaal der kamer.

Pius VII gaf hem den 8 maart 1816 den kardinaats-hoed en *Leo XII* benoemde hem tot prefect der signature van gratie. De kardinaal had de diagonale titel van de heiligen *Cyriacus en Domitiana*.

Frankryk.

P A R I J S, den 14 October.

In het Regerings-dagblad van Madrid van den 5 oktober vindt men het volgende belangrijke manifest, hetwelk door de Koningin-regent van Spanje is uitgevaardigd:

„Van den Heiligen roem overstelpt door het plotseling overlijden van mijner doorluchtigen gemaal en heer, kon er slechts eene heilige rouw bestaan, sterker dan het gevoel des hartes, die mij het verlies der ziele afbraken, hetwelk mij door mijne innige droefheid en door den slag, waardoor ik zoo smartelijk getroffen ben, is opgelegd. De bange verwachting, die de aanvang eener nieuwe regering gewoonlijk opwekt, wordt nog vergroot door de onzekerheid over de wijze van openbaar beheer gedurende de minderjarigheid van eenen vorst of vorstin. Om deze onzekerheid te doen ophouden, en de ongerustheid weg te nemen, die zij, in de gemoeederen opwekt, heb ik het voor mijne pligt geacht, om rondzigtig de beginselen te doen keunen, die ik volstandig zal volgen bij het beheer, waarmede ik, volgens den nedersten wil van den Koning, mijnen doorluchtigen echtgenoot, gedurende de minderjarigheid der Koningin, mijne waarde en welbeminda dochter, Donna Isabella, zal aanbevelen.

„De godedient en het monarchaal gezag, die eerste levensbeginselen van Spanje, zullen door mij, in derzelve volle kracht en zuiverheid, gehandhaafd, beschermd en gehandhaafd worden. Het Spaansche volk heeft, in zijn aangeboren ijver voor de eeredienst en het geloof van vaderen, den volkomensten waarborg, dat niemand van hetzelfde gehoorzaamheid zal dwarsen wegen, die de heilige voorwerpen van zijn geloof en zijne aanbidding niet eerbiedigt. Mijn hart schept er behagen in, om in dien ijver van eenen koning bij nitnemendheid katholieke natie voor te gaan en daarvan het voorbeeld te stellen; terwijl ik tevens gaarne aan de natie de verzekering geve, dat de zuivere godelijste dienst, die wij bejagen, het heere loer, hare tempelen en hare dienaren de eerste en belangrijkste voorwerpen der zorgen van mijne regering zullen zijn.

„Ik gevoel de levendigste voldoening bij het denkbeeld, dat het mijn pligt is, om het mij tevertrouwde paad van het koninkrijk ongeschonden te bewaren. Ik zal den tegenwoordigen regeringstoestand en de grondwetten der monarchie ten nauwgezette beschouwen, zonder, door de gewarigke nietwigheden toe te laten, daarvan het beginsel eerbiedwaardig kan zijn, maar welke uitwerkingen zij tot ons ongeluk maar al te zeer ondervonden hebben. Die regeringvorm is voor een land de beste, waaraan het gewoon te siede vaste en eenstemmig werkende regering, op de oude wetten gegrond, door de gewoonte geëerbiedigd, door de eeuwen geheiligd, is het krachtigste middel om het welzijn der volken te bewerken, dat niet verloreng kan worden, wanneer men het openbaar gezag verzwakt; de heerschende denkbeelden en gewoonten, alsmede de bestaande instellingen aanrandt, gevestigde belangen aanmaakt, om nieuwe wegen voor de eersucht te openen, nieuwe aanmatigingen te doen geboren worden; de hartstogten van het volk in beweging brengt, en door het opzetten van de eene partij tegen de andere, de geheele maatschappij in verwarring doompelt. Ik zal den scepter van Spanje eenmaal ongeschonden en zonder nadeel of letsel, en dus zoodanig als die wet dien haar geschonken heeft, in de handen der Koningin overroiken. Maar daarom zal ik de kostbare bezitting, die haar te wachten staat, niet aan zich zel-

ven overlaten en voronachtzamen. Ik ken het lijden, waaraan het volk, ten gevolge der door ons doorgestane rampen, ten prooi is. Ik zal trachten het drukkend gewigt daarvan te verminderen. Ik ken de misbruiken, die de tijd en de moenschen in de verschillende deelen van het openbaar beheer hebben vóór. Ik zal mijne meeste oplettendheid aan het bestrijden daarvan wenden, en het mogelijke doen om ze uit te roeijen. Mijne oplettendheid zal bestendig op de administratieve hervormingen gevestigd zijn: zijnde dit de eenige hervormingen, die onmiddellijk welzijn en geluk aanbrengen en van wezenlijke waardij voor het volk zijn. Inzonderheid zal ik mijne zorgen daar aan wijden, dat de belastingen verminderd worden, voor zoo veel die vermindering met de veiligheid van den staat en de behoeften van de openbare dienst, met de goede en spoedige bedoeling des regts, met de veiligheid van personen en bezittingen en met de ondersteuning, waarop alle bronnen van nationalen rijkdom aanspraak kunnen maken, overeen te brengen is.

„Voor deze groote taak, die ik mij zelve heb opgelegd, de taak om Spanje gelukkig te maken, heb ik de eenstemmige medewerking, de eensgezindheid van wil en van krachten van alle Spanjaarden noodig; en ik reken daarop.

„Zij allen zijn zonen van hetzelfde vaderland, en hebben bij deszelfs geluk even zeer belang. Ik zal geen onderzoek doen naar vroeger geuite gevoelens; ik zal het oor niet leenen aan de inslatingen van den laster of de kwaadsprekendheid; en geenszins in het duister gepleegde kuiperijen of belangzuchtige daden van trouw en toetreding als diensten erkennen, die regt op belooning geven. Neen, noch de naam der Koningin, noch de mijne moet de leus eener partij worden; maar beide die namen moeten als eene beschermende banier voor geheel de natie strekken. Aan alle Spanjaarden heb ik mijne liefde, mijne bescherming, mijne zorgen toegewijd.

„Ik zal de verdragen, met de andere Mogendheden aangegaan, ongeschonden handhaven en derzelve onafhankelijkheid eerbiedigen; alleen zal ik van al die Mogendheden, op hare beurt, diezelfde trouw en dienselfden eerbied, die zij wederkerig jegens Spanje verschildigd zijn, vorderen.

„Indien de Spanjaarden vereenigd tot het doel, dat ik mij voorstel, medewerken, en indien de Hemel mijne pogingen zegent, dan zal ik eenmaal deze groote natie, bevrijd van al wat haar thans drukt, aan mijne doorluchtige dochter overleveren, opdat deze het werk van het geluk van Spanje voltooje en den lichtenden Kraan van roem en geluk, waarin thans de naam van *Isabella* op de gedenkrollen van Spanje schittert, uitbreide en vereeuwige.

„Godaan in het paleis te Madrid, den 4 oktober 1833.

„(Geeoekend) Ik, de Koningin, Regent.

In hetzelfde Regeringsblad van Madrid, van den 5 oktober, vindt men nog een besluit der Koningin-Regentes van den vorigen dag, waarbij de raad van regentschap, zoodanig als die bij art. 13 van het testament van Koning *Ferdinand* is ingesteld, geconstitueerd wordt. De leden daarvan schrijven over het algemeen gematigde gevoelens voor te staan, en een konink, de markies de *Las Amarillas*, heeft zelfs in 1820, tijdens de regering der Cortes, den post van minister van oorlog bekleed, en is eerst door den invloed der Koningin-weduwe weder in de gunst van Koning *Ferdinand* hersteld.

— De ministeriële bladen leveren omtrent de spaansche gangelieden de volgende berigten:

„De laatste tijdingen uit Madrid zijn van den 6 dezer. Tot zo lang was de rust in de hoofdstad niet gestoord. Het gouvernement der Koningin werd georganiseerd; en de bekendmaking der bevestigde stukken was tot nog toe het belangrijkste werk der regentes had verrigt. Onder de leden, die in den nietweten raad zitting zullen nemen, zijn onderscheidene bekend, en een derzelve, de markies van Santa Cruz, heeft onder het bewind der Cortes, in 1820, te Parijs de functien van ambassadeur waargenomen.

„De toestand der provincien is minder gunstig dan die der hoofdstad. Op den 2 oktober ontstond er te Talavera de la Reina, op den weg van Estramadura, eene beweging, die voortdurend van den *Carlos*. De corregidor en de militaire bevelhebber werden afgezet en in de gevangenis geworpen, doch reeds den 10 dezer waren wer-

den de opstandelingen door vrees bevangen, namen de vlugt en de meeste werden in hechtenis genomen. Toen de koerier, die deze berichten heeft overgebracht, de Baskische provincien Alava en Guipuzcoa passeerde, dat is den 7, was de weg veilig en zag men geene sporen van opstand.

»Het bericht eener insurrectie in Biscaye heeft zich bevestigd. Op den 4 is don Carlos te Bilbao uitgeroepen, de autoriteiten zijn veranderd en de poorten gesloten. De opperbevelhebber der Baskische provincien is daarop den volgenden dag met troepen en geschut van St. Sebastiaan vertrokken, om de opstandelingen te bedwingen.

»De berichten uit Barcelona loopen tot den 4. De dood van Koning Ferdinand was aldaar den vorigen dag bekend geworden. Men was niet bekommerd over den volksgeest in deze groote stad, maar meende, dat er in de bergachtige streken eenige wanorden konden voorvallen.

— De ministeriele dagbladen deelen den volgenden brief van Bayonne mede, gedagteekend van den 8 dezer.

»De opstand in Biscaye wint steeds veld, en wij kunnen verhooren dat de tjdgingen, die men gisteren avond ontving, alles behalven gunstig waren. De generaal Castagnos is te Bilbao terug geslagen, en een gedeelte zijner troepen heeft zich aan de gansurgeden aangesloten. Na een kort gevecht is hij dus geneedzaakt geweest terug te trekken. Met ongeduld wacht men de komst der troepen die van Madrid zijn afgezonden.

»Eergisteren avond, den 6 dezer, hebben de koningsgezinden ook te Vittoria den Carlos uitgeroepen. Deze poging is gelukt, ofschoon dezelve in den beginne eenigen weerstand vond. Twee bataljons koninklijke vrijwilligers hadden zich buiten de stad vereenigd. De militaire bevelhebber had het voornemen om hun ernstig tegenstand te bieden, en ootthoud tot dat einde den generaal Latron, die met het hoofd der patriotten stelde. De karlisten deden den stadspoort, de stadspoorten werden bemagtigd, en na een kort gevecht in de straten, waren de burgerlijke en militaire autoriteiten gedrongen de vlugt te nemen.

»De generaal Santos Ladron is in Navarra aangekomen, waar schijnlijk om ook daar eenen opstand te verwekken, die men ieder oogenblik te gemoet ziet.

»Twee militaire intendanten zijn alhier aangekomen, om de noodige voorbereidselen te maken voor het kamp, dat in de omstreken zal worden opgeslagen.

Het Journal des Débats voegt trouwens hierbij, dat hetzelfde niet voor de waarheid van alle deze berichten kan instaan en dat vooral de tijding van den opstand te Vittoria bevestiging verdient, wijl een koerier, die den 7 dezer Madrid verlaten heeft, niets van die gebeurtenis heeft medegedeeld.

Volgens geruchten zoude het gouvernement dezen morgen depeches uit Madrid van den 8 dezer hebben ontvangen, en was toen de hoofdstad nog rustig, maar was men tevens voor de provincien zeer beducht. Dezelfde koerier zoude eenen eigenhandigen brief der regentes, hebben overgebracht waarin op eenige spoedige tusschenkomst wordt aangedrongen, en ten gevolge van welke de raad van ministers zoude zijn vergaderd geweest.

— Te Bayonne verspreide zich den 10 dezer het gerucht, dat don Carlos in persoon te Bajadoz was aangekomen, en tot Koning uitgeroepen.

— Het derde regiment van linie, tot de bezetting dezer hoofdstad behoorende, is dezen morgen naar Bayonne vertrokken.

(Wij deelen de bovenstaande tijdingen onzen lezers mede, zoodanig als dezelve door de fransche dagbladen worden vermeld; vermits men alleen op geruchten en particuliere berichten stent, die geenen genoegzamen waarborg voor derzelver echtheid opleveren, zoo verderen dezelve nog nadere bevestiging.)

— De heer Amet de Saint Philippe et Servo, aartsbisschop van Nicés en nieuwe nuntius in Spanje, is te Madrid aangekomen; hij heeft nog met den Koning op den 15 september gesproken en is door den kardinaal Tiberi, die alhier sedert zijne verassing tot kardinaal, de functien van nuntius vervulde, binnengeleid.

— De luitenant-generaal Soules, pair van Frankrijk, is den 3 dezer in den ouderdom van 74 jaren overleden; hij was in 1776 in dienst getreden en in 1809 tot senator benoemd.

— De graaf de Mesnard is den 1 dezer Lyon gepasseerd; hij had de hertogin van Berry verlaten, om zich naar Engeland te begeven.

— Men heeft den heer Geraldos, deszelfs consul te Havre, tot consul in België benoemd.

— Brieven uit Rome melden, dat aldaar op den 30 der afgeloopene maand een conastorie moet gehouden zijn. De bisschoppen voor Frankrijk te weten: de aartsbisschop van Albi, de bisschoppen van Saint Flour, van Montauban en Tarbes alsmede de bisschop

van Ajaccio zouden zijn gepreconiseerd. Hooger ten aanzien van dezen laatsten de vereischte informatie nog niet zijn kunnen ingewonnen worden, heeft Z. H. uit aanmerking van zijne bij den heiligen Stoel genoegzame bekendheid en het te lang openstaan van dien zetel willen voorzien.

— Mgr. de aartsbisschop van Besançon heeft den 29 september zijne bullen ontvangen; deze prelaat heeft verkregen om den eed bij geschrift af te leggen; de dag zijner inhuldiging is op den 10 oktober jl. bepaald geweest.

— Mgr. de bisschop van Saint-Diez, die voor zijn bisdom het jubilé nog niet geopend had, heeft bij eenen herderlijken brief hetzelve doen afkondigen. Het jubilé zal beginnen op zondag den 20 dezer en eindigen zaterdag den 9 november.

— Met genoeg verneemt men dat wederom vier missionarissen uit Saint-Lasare vertrokken zijn, te weten twee voor China en twee voor den Levant, alle deze missionarissen zijn priesters, dezelfde congregatie heeft insgelijks drie broeders doen vertrekken voor de regeling der scholen, die zij in den Levant zullen oprichten.

— Aanzienelijke inschrijvingen hebben plaats voor het oprichten van een gedenkstuk, hetwelk ter eere van den overleden kardinaal de Rohan zal worden opgericht.

— De fondsen waren heden (18 October) genoteerd de 5 pCt. kont. 100,60; op tijd 100,75; 3 pCt. kont. en op tijd 74; Sp. perp. 85,25; op tijd 85,50; Sp. perp. 52 1/2; kont. en op tijd 52; 3 pCt. kont. 32; op tijd 32 1/2.

Belgie.

BRUSSEL, den 16 October.

Op het tijdstip dat de cholera in het ziekenhuis te Vilvorde zich veropenbaarde, hebben de gevangenen zich vereenigd om gemeenschappelijk voor hunne medegezellen, die de slachtoffers van dien gevel mogten worden te bidden; zij hadden een altaar opgericht, hetwelk op eene eenvoudige wijze versierd was. Ruim 150 personen hebben de heilige tafel genaderd met eene angstbetrokkenheid, die de heidenden van het huis, welke de pligtigheid bijwoonden, heeft getroffen. Het was waarlijk een treffend voorbeeld, menschen zich te zien vernederen aan den voet des altaars, welkers geheele leven eene aanschuakeling van misdaden geweest is en die voor de heilige rechtbank daarover berouw betoonden. Eenige protestanten, die aldaar in huis opgebracht waren, zijn over het zorgvuldig gedrag van den geestelijken zoodanig bewogen geworden, dat zij verzocht hebben om in den schoot der Moederkerk te mogen worden opgenomen. Een hunner zelfs, heeft voor den dienst de geloofsbelijdenis van Pius IV afgelegd, en nadat de priester hem de heilige tafel toegelaten, zijn zij tot de heilige tafel toegelaten.

Nederlandsch.

's HERTOGENBOSCH, den 18 October.

Bij den aanvang van de zittingen der staten-generaal, op aantaande maandag, achten wij het niet ongepast de navolgende lijst mede te deelen der leden, waaruit de tweede kamer thans is zamengesteld:

Noord-Brabant, 7 Leden.		J. J. H. van Wickevoort Crommelin	
Jaar van aftr.			
1834	P. J. Cuypers	1836	F. C. W. Drayvesteyn
	J. D. Baron van Tuyll van Serooakerkerken van Hoeze en Leende	1836	Mr. F. Freis
1834	Jhr. P. E. de la Court	1836	Mr. Baron Collet d'Escury van Heintenoord
1835	Mr. J. L. A. Leyben	1836	Jhr. D. Hooft, Lz.
1835	Mr. A. J. J. H. Verheyen	1836	Jhr. O. Repelaer van Molenaarsgraaf
1836	Mr. P. A. van Meuwien		ZeeLAND, 3 Leden.
1836	Mr. A. J. Ingelbousz		Mr. P. J. Boddert
	GELDERLAND, 6 Leden.		Mr. C. S. Pylwaald
1834	W. A. Baron Schimmelpenninck van der Oye van de Poll	1836	Mr. G. H. H. H. H.
1834	J. A. C. Baron van Nigell tot Ampegn		UTRECHT, 3 Leden.
1835	Jhr. W. L. F. C. van Rappard	1834	W. R. Baron van Tuyll van Serooakerkerken van Cölkhorst
1835	Mr. B. W. van Dam van Isselt	1834	Mr. H. M. A. J. van Aach van Wijk
1836	Mr. J. Weerts	1835	Mr. J. G. van Nes
1836	M. H. J. Dyckmeester		VRIJSLAND, 3 Leden.
	HOLLAND, 22 Leden.		S. van Weideren Baron Reigers
1834	Jhr. D. F. van Alphen	1834	Mr. A. F. F. F.
1834	Jhr. P. S. Dedel	1835	Mr. J. Cais, Epr.
1834	Mr. J. C. van de Kastele	1835	Mr. P. D. Baron van Sijtzama
1834	M. L. C. Lutzac	1835	Mr. A. A. van Boelens
1834	Mr. W. B. Doeker Garius van Tienhoven		OVERYSSEL, 4 Leden.
1834	Mr. W. A. Hoynck van Papendrecht	1834	Mr. R. S. van der Gronden
1834	Mr. J. Corves Hoek	1835	Jhr. A. J. E. van Suchtelen tot de Haere
1834	Mr. T. C. de Bordes	1836	Mr. F. Lemker
1835	Jhr. A. Warin	1836	Mr. A. Sandberg
1835	Jhr. H. Baeker		GRONINGEN, 4 Leden.
1835	Mr. J. H. van Reenen	1834	Mr. J. Sockings
1835	Jhr. G. Baglaeris van Bloklad	1834	Mr. W. J. Quintus
1835	Jhr. G. Clifford	1835	Jhr. O. van Swinderen van Rensteren
1835	Jhr. M. W. de Jonge	1835	Mr. P. Faanno Sykens
1835	Mr. J. Op den Hooff		DRENTHE, 1 Lid.
1836	Mr. W. J. Janus van Hemert	1836	Mr. G. Kniphorst

De eerste kamer belast thans door de benoemingen van de heeren G. G. Clifford en graaf van Limburg Stirum uit 24 leden.

Men vernoot nader dat even gelijk wij vroeger gemeld hebben dat de prins von Schwartzenberg in last heeft, van alle mogelijke draagredenen te bezigen, ten einde Z. M. den Koning te bewegen in een eindtractaat te bewilligen, als kunnende op geen de minste hulp van de zijde van Oostenrijk, Rusland en Pruisen worden gerekend, om in het tractaat van den 15 november eenige belangrijke wijzigingen te verkrijgen; vorders moet hij onze regering trachten over te halen de verlangde stappen omtrent Luxemburg bij de laatste bondsvergadering te doen, welke weigering het ophouden der onderhandelingen te Londen heeft te weeg gebragt; onderscheidene bijeenkomsten tusschen dezen vorst en onzen minister van buitenlandsche zaken hebben reeds plaats. Vrijdag heeft de prins ten hove godnieerd, nadat hij reeds eene audientie bij Z. M. had gehad; den volgenden dag heeft die prins zich ruim twee uren met den Koning in diens kabinet opgehouden. Bij die gelegenheid moest de prins over de aanspreekingen des lands en der tegenwoordige bezetting van de landerijen zijn gesproken; op zondag den 13 heeft de prins aan het hof de brieven van buitenlandsche zaken eene zeer lange voordracht gedaan, maar vernoot, dat Z. M. nog niet zeer spoedig vertrekken. Men is van gevoelen dat de Koning de opening der kamers van de staten-generaal zal afwachten en de meening der leden zal raadplegen eer Hoogstdezelve afdoende zal handelen.

Z. K. H. de prins van Oranje is reeds eergisteren in de residentie aangekomen, om aan de opening der kamers en aan de beradslagingen, die over den door den prins von Schwartzenberg aangebragten last gehouden worden, deel te nemen.

Het heeft Z. M. behaagd den med. en chir. doctor J. J. Ancebits, te Amsterdam, te benoemen tot eerste genees- en heekkundige aan 's rijks werf aldaar. Deze verdienstelijke geneesheer heeft zich als officier van gezondheid, en bij vele gelegenheden laatstelijk bij het heerschen der cholera, bijzonder onderscheiden.

Z. A. de Minister van Financiën is uit de residentie te Amsterdam aangekomen.

Tot dusverre behorren de schutters, die in het genot van een doorlopend tweemaandelijk verlot waren gesteld, onder overlegging van een tot staving hunner positie strekkend certificaat van het plaatselijk bestuur hunner woonplaats, door de tusschenkomst der gouverneurs, verlenging van het verleende verlot bij het departement van oorlog aan te vragen. Deze maatregel heeft dikwerf veroorzaakt, dat de aanvragen tot verlots-verlenging eerst bij het departement van oorlog en vervolgens bij de schied-konink werden ontvangen, nadat het verleende verlot reeds was geëxpireerd, waardoor sommige der bedoelde schutters, meestal buiten hunne schuld, als deserteurs zijn aangezien; hetgeen alhier naderhand is hersteld geworden. Het verlot van twee maanden, alsmede ter voorkoming van misbruiken, en vooral ook, om de aldaar met verlot zijnde manschappen meer in betrekking te houden met de chefs der onderscheidene korpsen, heeft thans het departement van oorlog het maatregelen geoordeeld, dat, voortaan, de met een doorlopend tweemaandelijk verlot gezonden schutters, met overlegging der bewuste verklaring van het plaatselijk bestuur, en ten minste veertien dagen vóór de expiratie van het loopende verlot zich ter bekoming van verlenging, telken twee maanden onmiddellijk aan den chef van het korps zouden adresseren; en is dan ook dien overeenkomstig door gedacht departement het noodige verrigt, ten einde, zonder verdere autorisatie, de verlangde prolongatie van verlot worde toegestaan.

Onder mededeeling van het bovenstaande, zijn de plaatselijke besturen tevens uitgenoodigd geworden, om in de afgifte van certificaten, ter bekoming van verlenging van verlot, met de meeste nauwgezetheid te werk te gaan, en om, ter voorkoming van mislagen, dezelve vooral niet af te geven dan aan de zuchtigen, aan wie werkelijk een doorlopend tweemaandelijk verlot is verleend geworden.

In ons vorig nummer hebben wij gemeld dat met 1 januarij aanstaande de administratie van de nationale nijverheid met het ministerie van buitenlandsche zaken vereenigd zal worden; thans vernoot men nader dat vooreerst de koloniën onder een afzonderlijk beheer zullen worden gesteld, waartan de kosten te rekenen van 1824 niet meer ten laste van het moederland zullen komen, maar door de schatkist van onze Oost-Indische bezittingen worden gedekt.

Door het hof van assises der provincie Overijssel, zitting houdende te Zwolle, is den 12 dezen uitspraak gedaan in de procedure tegen een vijftal personen, die zich in den nacht van 20 op 21 februarij H. te Delden aan diefstal met alle de verzwarende omstandigheden hadden schuldig gemaakt, en zijn die vijf beschuldigten te dier zake tot de doodstraf veroordeeld.

Uit de verklaringen in de registers van den burgerlijken stand

te Rotterdam opgenomen van den 1 tot en met den 15 oktober, 5188 van de geboorte van 104 kinderen, van het overlijden van 64 personen en van het huwelijk van 23 paren, daarenboven zijn voorgesteld 8 levenloze kinderen.

Nadere berichten aangaande den vreeslijken storm, die den 28 te Calcutta en in de omstreken heeft gewoed, melden, dat meer dan 10,000 menschen door denzelfden het leven hebben verloren. Het geheele eiland Saugur werd zeven voeten hoog onder water gezet en van deszelfs gansche bevolking, welke verscheidene duizende menschen bedroeg, mogt het slechts aan zestig gelukken het leven te behouden.

Notits over FERDINAND VII, Koning van Spanje.

Ferdinand VII, Koning van Spanje, is den 29 september aan de gevolgen eener beroerte overleden; deze vorst was zoon van Karel IV en Maria Louisa, prinses van Parma; hij werd geboren te Sint Ildefonsa den 13 oktober 1784; zijne opvoeding werd opgedragen aan den abbe Escotiquiz en aan den hertog van Angoulême; in den jare 1802 huwde hij Maria Antonette, dochter van Ferdinand IV, Koning van Napels en bij gevel zijne nicht, doch deze vorstin stierf den 21 mei 1806; Buonaparte destijds in de volheid zijner magt, wilde aan den vorst der Asturiën eene echtgenoot naar zijne keus geven, doch de prins weigerde, zulks aanhoudend; hij stond niet wel met Godoy, die den titel voerde van prins de la Pax, een zeer vermogend gunsteling; het was ongetwijfeld door den invloed van dezen, dat de vorst op den 29 oktober 1807 werd gevangen genomen en voor het escuriaal vervoerd.

Bij een besluit werd hij tot verrader verklaard, echter naderhand verzoende hij zich met zijnen vader; weldra barstte eene volksbeweging te Aranjuez uit, die zich tegen den gunsteling verklaarde; terwijl op den 18 maart 1808 Karel IV ten behoeve van zijnen zoon afstand van de kroon deed; de nieuwe Koning deed den prins de la Pax gevangen nemen en verklaarde zijne goederen verbeurd.

Den Buonaparte had zijne oogen op Spanje, hetwelk hij reeds onder verscheidene voorwendsels met troepen bezet had, gevestigd; hij deed zich als scheidsman tusschen den vader en den zoon voor en wist te bewerken, dat zij beiden te Baijone bijeen kwamen, alwaar hij hun de acte van afstand deed teekenen; deze hinderlaag is eene dier zaken, die het meest hebben bijgebragt, om hem voor de oogen van Europa te ontceeren. Ferdinand werd naar Valencay in Berry verbannen en Spanje aan Josef Buonaparte gegeven; ieder weet welke verschrikkelijke oorlog er op volgde; de Spanjaarden, verontwaardigd over zoo vele trouweloosheid, snelden te wapen. Buonaparte streed langen tijd tegen hen, tot dat de rampspoeden van den veldtocht in Rusland en de wederwaardigheden die hij in Duitschland ondervond, hem deden besluiten om met Ferdinand te onderhandelen; den 3 maart 1814 verliet deze vorst Valencay, om naar zijne staten terug te keeren; den 22 kwam hij onder een algemeen gejuich Spanje binnen; te Madrid bestond een regentschap en de cortes; Ferdinand ontbond dezelve en hernam de volle uitoefening zijner magt; hij herstelde de inquisitie en beval de religieuze wederom naar hunne kloosters terug te keeren; hij nam tegen de aanhangers van Josef, die men afrancesados of verfranschten noemden, strenge maatregelen.

In den jare 1816 trouwde hij zijne nicht Isabella Maria Francisca, prinses van Portugal, welke hij in 1818 verloor. Vele spaansche koloniën van Zuid-Amerika waren in opstand gekomen; Ferdinand dacht dezelve ten onder te brengen en zond in 1814 de generaal Morillo met een leger daar na toe; nieuwe legers vertrokken in 1816 nog naar Amerika en eene andere expeditie bereidde zich in 1819 voor, wanneer eene revolutie uitbrak; generaals kondigden vervolgens de constitutie, welke door de cortes in 1812 te Kadix was aangenomen, af. Ferdinand vermeende aan deze vervoering niet te kunnen wederstaan; de cortes werden bijeen geroepen en de geest dezer vergadering was even zoo weinig gunstig voor den godsdienst als voor de monarchie.

Zij maakte zich van al de magten meester, verjoeg de Jesuiten, en verbrak de betrekkingen met het hof van Rome, vernietigde de geestelijke ordens en wierp de geheele oude constitutie van het land omver; Frankrijk had zich over dezen staat van zaken verontrust, zond een leger naar Spanje om het gezag van Ferdinand te herstellen en het gelukte den hertog van Angoulême, die het bevel over de troepen had, tegen vorst wederom op den troon te plaatsen.

Sedert dien tijd is Spanje rustig gebleven, doch heeft deszelfs koloniën niet terug bekomen; Ferdinand hertrouwde in den jare 1824, en huwde eene dochter van prins Maximiliaan van Saxon, welke hij wederom in 1829 verloor; eindelijk ging hij in de maand november van hetzelfde jaar een vierde huwelijk aan met Maria Christina, dochter van Frans I, Koning van Napels, waaruit eene dochter Maria Isabella Louisa den 10 oktober 1830 geboren is. Het is bekend dat Ferdinand op den 29 maart 1830 de pragmatische sanctie, hebbende kracht van wet, gedecreteerd door Karel IV in 1789, herstelde, waarbij bepaald is, dat de opvolgers van de kroon voor altijd, bij nog van eerstgeboorte, in de regte lijn zullen genomen worden en dat de prinsessen, bij gebreke van mannelijk oir, den troon zullen beklimmen.

Dit besluit werd met plegtigheid in Spanje afgekondigd, doch de ambassadeurs van Frankrijk, Napels en Lucca verzetteden zich en protesteerden tegen dit besluit, als aanslagmakende op het familie-verdrag en de regten der beide takken van Napels en Lucca. Sedert dien tijd heeft Ferdinand, deze acte nog nader bevestigd en den eed aan zijne dochter doen afleggen.

Sedert ongeveer eene maand is de gezondheid van Ferdinand zeer verzwakt, zels heeft het gerucht in den afgelopen winter ge-

